

ZÁKLADNÍ INFORMACE

| N Á R O D N Í S Í Ť Z D R A V Ý C H M Ě S T Ā R |

Řekli o svém Zdravém městě, obci, regionu

Mgr. Petr Řezníček, starosta města Chrudimi

Vstupem do NSZM se nám proces komunitního plánování a zapojování veřejnosti do rozhodovacích procesů a života ve městě stal vlastním. Dnes, po více než deseti letech členství, se projekty a aktivity, na kterých se aktivně podílela veřejnost, dají počítat na stovky. Pokud bereme udržitelný rozvoj města nebo kraje opravdu vážně, musíme prokázat, že dochází ke změnám, a to ke změnám k dobrému, ke kvalitnějšímu životu. V tomto nám pomáhá program místní Agendy 21 a její Kritéria. Ukazují nám, které věci děláme dobře, a kde máme naopak slabiny. Šetří to síly a peníze a ukazuje jasný směr, kterým se vydat.

Ing. Bc. Martin Hyský, radní Kraje Vysočina

Stejně jako je široká definice pojmu zdraví, tak i aktivity Zdravého kraje prostupují většinou činnostmi v rámci rozvoje celého kraje. Základem všeho je komunikace mezi radnicí či krajem a občany, neziskovým a podnikatelským sektorem. Tento partnerský dialog vede k dohodě o směřování kraje či obce a k poznání občana, že může aktivně ovlivnit dění kolem sebe. Proto určitě stojí za to se mezi Zdravá města, obce a regiony zapojit.

V roce 1988 iniciovala OSN – Světová zdravotní organizace (WHO) mezinárodní Projekt Zdravé město (WHO Healthy Cities Project), ke kterému přizvala nejvýznamnější evropské metropole. Během patnácti let se do projektu zapojilo 1300 Zdravých měst, obcí a regionů ve 30ti evropských zemích.

Po roce 1989 se myšlenky uvedeného projektu začaly realizovat i v České republice. V roce 1994 vytvořilo jedenáct aktivních měst asociaci s názvem **Národní síť Zdravých měst České republiky (NSZM)**. Dnes tato mezinárodně certifikovaná asociace zastřešuje desítky **měst, menších obcí**, ale také **kraje, mikroregiony a místní akční skupiny**. NSZM je v současné době jedinou municipální asociací v ČR, která má ve svém statutu systematicky podporovat praktickou realizaci hodnot: udržitelný rozvoj, zdraví a kvalita života v podmínkách našich měst, obcí a regionů.

Společným návodem pro kvalitní postup členů se od roku 1998 stala **Metodika NSZM**, na které asociace spolupracuje se širokým spektrem odborných partnerů. Metodika byla podpořena **UNDP** a získala titul **Světový projekt EXPO 2000** na Světové výstavě v Hannoveru. V roce 2006 postoupila NSZM ČR do **celosvětového finále ceny OSN** za prosazování kvality ve veřejné správě (UN Public Service Awards) a získala **Cenu Ministra vnitra ČR za inovaci v územní veřejné správě** za informační systém pro strategické řízení – **DataPlán NSZM**. NSZM ČR je **akreditovanou vzdělávací institucí** (akreditace MV ČR).

Členové NSZM – Zdravá města, obce a regiony – uplatňují principy **místní Agendy 21**. MA21 je mezinárodní program zavádění zásad udržitelného rozvoje na místní úrovni, cílem je rozvoj procesů, které příznivě ovlivní kvalitu života nejen současných obyvatel měst, ale také život generací jejich dětí, to vše ve spolupráci s veřejností. Udržitelný rozvoj je jedním z cílů EU a OSN.

Co jsou Zdravá města, obce, regiony

„Zdravé město, obec, mikroregion, kraj“ je prestižní označení pro municipalitu, která je aktivně zapojena do **mezinárodního Projektu Zdravé město (obec, region)** pod patronací OSN-WHO. V rámci jednotlivých států Evropy vznikají národní sítě, které mezi sebou spolupracují. Ačkoliv Zdravé město, obec, region má organizační zázemí úřadu, není pouhou „úřední aktivitou“. Je zejména **projektem komunitním** – otevírá prostor pro posilování aktivity a zájmu obyvatel. Zdravá města, obce a regiony systematicky podporují **kvalitu veřejné správy, kvalitu strategického plánování a řízení** s ohledem na **udržitelný rozvoj a podporu zdraví**, aktivně se ptají svých obyvatel na jejich názory.

Principy OSN a EU pro Zdravé municipality

PODPORA ZDRAVÍ a KVALITY ŽIVOTA

(Zdraví 2020, evropská strategie na podporu zdraví a blahobytu)

UDRŽITELNÝ ROZVOJ

(Agenda 21, dokument OSN, z něhož vychází místní Agendy 21 - místní postup k propojení oblastí: sociální – ekonomická – životní prostředí)

PARTICIPACE veřejnosti / PARTNERSTVÍ v komunitě

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Aktivity jsou podpořeny finančními prostředky Evropského sociálního fondu, které byly na realizaci projektu poskytnuty z Operačního programu Zaměstnanost.

Databáze DOBRÁ PRAXE
 inspirace a osvědčená řešení
 pro města, obce a regiony
www.DobraPraxe.cz

METODIK
 portál pro vzdělávání koordinátorů
 Zdravých měst a MAZ1
www.Metodika.ZdravaMesta.cz

DATA PLÁN NSZM
 informační systém pro strategické
 řízení měst, obcí a regionů
www.DataPlan.info

DATABÁZE STRATEGIÍ
 národní knihovna strategií a portál
 pro strategické řízení (spolupráce:
 Ministerstvo pro místní rozvoj)
www.Databaze-Strategie.cz

Pojem Zdravé město, obec, region

„Zdravou“ může být municipalita, která se systematicky a dlouhodobě zabývá zdravím, kvalitou života a udržitelným rozvojem – a ptá se svých obyvatel na jejich názory. Nejedná se tedy „pouze“ o stav životního prostředí, ale zejména o zdravý životní styl lidí a odpovědnost vůči budoucím generacím.

Vize Zdravého města (obce, regionu)

- Udržitelné město
- Město pro děti
- Zdraví jako životní styl
- Město jako domov
- Město informací a technologií
- Prosperující město
- Naše město stojí za to vidět

Přínos členství v NSZM

- zastřešení významnou **mezinárodní autoritou** (OSN-WHO)
- principy a doporučení **EU a OSN pro kvalitní rozvoj**
- informace, služby k finančním zdrojům (dotace, fondy EU)
- síťová spolupráce, **výměna zkušeností** v ČR i zahraničí
- pomoc při **zpracování a řízení kvalitní strategie rozvoje**
- spolupráce s mnoha **odbornými partnery** v ČR i zahraničí
- **vizitka** vůči zahraničí a návštěvníkům.

Členové NSZM k 1. listopadu 2015
130 členů s regionálním vlivem
na 2 654 měst a obcí s 6 miliony obyvatel
(57 % populace ČR)

Regiony

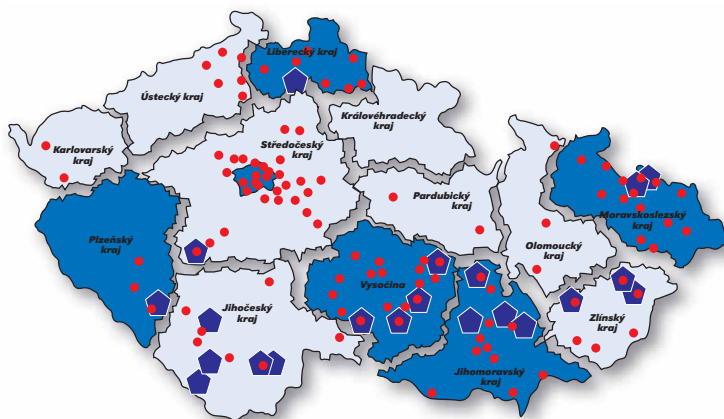
Kraje: Hlavní město Praha, Jihomoravský, Liberecký, Moravskoslezský, Plzeňský, Vysočina

Mikroregiony: Drahanská vrchovina, Kroměřížsko, Kuřimka, Letovicko, Novoměstsko, Podralsko, Prácheňsko, Střední Vsetínsko, Telčsko, Třebíčsko, Třemšín, Valašskomeziříčsko-Kelečsko, Velkomeziříčsko-Bítešsko, Sdružení obcí Hlučínska, Svazek obcí Hamr, Svazek obcí regionu Třeboňsko - SORT, Svazek obcí Větrník

MAS: Blanský les - Netolicko, Opavsko, Rozkvět, Vodňanská ryba

Města a obce

Adamov, Benešov nad Ploučnicí, Bolatice, Bory, Boskovice, Brandýs n.L. - Stará Boleslav, Brno, Břeclav, Březina, Česká Lípa, Český Brod, Dačice, Dobříš, Hlučín, Hodonín, Humpolec, Chelčice, Chrudim, Jesenice, Jihlava, Jilemnice, Kácov, Karlovice, Kladno, Klatovy, Koleč, Koprivnice, Kouiřim, Krásno, Krnov, Kroměříž, Křídla, Křižany, Křižánky, Letovice, Liberec, Litoměřice, Lomnice nad Popelkou, Mariánské Lázně, Mladá Boleslav, Moravská Třebová, Mšeno, Nové Město na Moravě, Nový Jičín, Okříšky, Opava, Orlová, Pelhřimov, Pištín, Počátky, Poděbrady, Praha 4, Praha 7, Praha 12, Praha 14, Praha 18-Letňany, Praha 19, Praha 20-Horní Počernice, Praha 21-Újezd nad Lesy, Praha-Dolní Počernice, Praha-Libuš a Písnice, Praha-Slivenec, Prachatice, Prostějov, Přestice, Příbram, Rokytnice nad Jizerou, Rosice, Rožmitál pod Třemšínem, Rudíkov, Říčany, Sázava, Skotnice, Slaný, Strakonice, Strančice, Strašín, Strážek, Šlapanice, Šternberk, Štětí, Tábor, Telč, Telnice, Třebíč, Třeboň, Turnov, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Ústí nad Labem, Ústěk, Valašské Klobouky, Valašské Meziříčí, Velké Meziříčí, Velký Beranov, Věžnice, Vítkov, Vřesina, Vsetín, Zákolany, Zbyslavice, Zlaté Hory, Znojmo.

místní Agenda 21

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
 ČESKÉ REPUBLIKY

KONTAKT: NSZM, Šrobárova 48,
100 42 Praha 10
tel.: +420 602 500 639,
info@nszm.cz, www.ZdravaMesta.cz